

Samenvatting

De gemeente heeft besloten de twee bestaande grondwatermeetnetten in Maastricht te combineren en uit te breiden op die plekken waar nog niet gemeten wordt. Voor een breder inzicht in de grondwaterkwaliteit en -kwantiteit is een dekkend meetnet nodig. Door periodieke controle krijgt de gemeente meer inzicht in eventuele wijzigingen in de kwaliteit en kwantiteit van het grondwater. Met deze gegevens zorgen we voor een duurzaam, efficiënt beheer en gebruik van bodem en ondergrond. Dit is nodig vanwege de toenemende vraag om informatie over het grondwater vanwege ondergronds bouwen en tijdelijke of permanente grondwateronttrekkingen. Met de uitbreiding voldoet de gemeente aan de zorgplicht vanuit de Waterwet en het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020. Uitvoering vindt plaats in 2018; aanleg en beheerskosten tot 2022 bedragen € 275.0000,- ex btw.

Beslispunten

Voorgesteld wordt om te beslissen tot het:

1. In te stemmen met het uitbreiden/inrichten van het monitoringsnetwerk.
2. In te stemmen met het periodiek meten van de grondwaterkwantiteit en -kwaliteit en beheer van het meetnet in de periode 2018-2021.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 24 april 2018:

Conform.

1. Aanleiding

In het Convenant bodem en ondergrond (2016-2020) is het duurzaam en efficiënt gebruik en beheren van bodem en ondergrond (waaronder het grondwater) opgenomen. De gemeente heeft (evenals het Ministerie van I&M, Vereniging interprovinciaal overleg, VNG en Unie van waterschappen) door ondertekening van het convenant zich hieraan geconformeerd.

Voor een nadere invulling van verschillende beleidsdoelstellingen (synergie) zal monitoring van het grondwater met behulp van een netwerk van peilbuizen over geheel Maastricht worden samengevoegd en uitgebreid. Door periodieke controle van het grondwater wordt een blijvend inzicht en eventuele wijzigingen in de kwaliteit en kwantiteit verkregen. Dit is ook wenselijk omdat in de toekomst een toenemende vraag om informatie over het grondwater zal bestaan vanwege meer gebruik/ontwikkelingen van de bodem en/of ondergrond (ondergronds bouwen, tijdelijke of permanente grondwateronttrekkingen).

2. Context

Convenant Bodem en Ondergrond (2016-2020)

In het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020 is opgenomen dat we er bewust van moeten zijn dat de bodem en ondergrond een steeds belangrijkere bijdrage leveren aan het realiseren van maatschappelijke doelen. Ook het grondwater in de bodem en ondergrond speelt een cruciale rol en is het dus noodzakelijk om het gehele grondwater (kwaliteit en kwantiteit) van Maastricht nader in beeld te brengen.

Gebiedsplan Gebiedsgericht grondwaterbeheer (Ggb) Maastricht-Oost

In het kader van de aanpak spoedlocaties is een beeld verkregen van grootschalige grondwaterverontreinigingen op basis waarvan gebiedsgericht grondwaterbeheer is uitgewerkt in het gebiedsplan "Gebiedsgericht grondwaterbeheer Maastricht-Oost". Zowel de aanpak van spoedlocaties als het gebiedsgericht beheer van grondwaterverontreinigingen zijn doelstellingen van het Convenant welke dus reeds zijn opgepakt en uitgewerkt. Het gebiedsplan Ggb is vastgesteld op 9 september 2014 en heeft betrekking op een groot gedeelte van Maastricht aan de oostzijde van de Maas. Onderdeel van het Gebiedsgericht grondwaterbeheer (Ggb) is de periodieke monitoring (controle van de grondwaterkwaliteit en grondwaterstanden). Het monitoringssysteem bestaat uit 36 peilbuizen (ondiepe en diepe filters t.o.v. maaiveld).

Waterbeheerplan Maastricht

De gemeente heeft overeenkomstig de Waterwet een zorgplicht ten aanzien van het stedelijk grondwater. In deze wet is vastgelegd dat gemeenten ondermeer inzicht hebben in grondwaterstanden en grondwaterstromingen binnen hun beheersgebied. Met een meetnet van peilbuizen kan dat worden bereikt. Het meetnet heeft zich echter (vooralsnog) m.n. gefocust op het gebied ten oosten van de Maas. In mindere mate zijn peilbuizen ten westen van de Maas, waar het grondwater zich over het algemeen dieper onder het maaiveld bevindt, geplaatst. Een uitbreiding/optimalisatie van peilbuizen (momenteel 33 peilbuizen) is noodzakelijk vanuit de Waterwet alsook vanwege vaker (in de toekomst) gebruik van de ondergrond (ondergronds bouwen of een bodemenergiesysteem). Voor de bepaling van de kwantiteit (grondwaterstanden en grondwaterstromingen) en de kwaliteit van het grondwater is hier een samenwerking van beleidsvelden voor de hand liggend (synergie).

3. Gewenste situatie

Voor een breder inzicht in de grondwaterkwaliteit en grondwaterkwantiteit in geheel Maastricht is een uitgebreider meetnet noodzakelijk. Alleen zo kan aan de doelstelling van een duurzaam en efficiënt gebruik en beheren van bodem en ondergrond en de zorgplicht in het kader van de Waterwet tegemoet worden gekomen. De doelstelling is dat de informatie op een positieve wijze bijdraagt aan de doelstellingen van een duurzaam en efficiënt beheer en gebruik van bodem en ondergrond.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het monitoringsnetwerk draagt, overeenkomstig het gebiedsplan Ggb, bij aan het inzicht verkrijgen over het kunnen benutten/gebruik maken van de ondergrond (grondwater) voor binnenstedelijke dynamiek. Denk hierbij aan het faciliteren van duurzaam gebruik van het grondwater voor bodemenergiesystemen, bouwputbemalingen bij gebiedsontwikkeling, grondwaterwinningen voor (industriële) gebruik en onderhoudswerkzaamheden aan bijvoorbeeld rioleringen.

5. Effect op de openbare ruimte

Het monitoringsnetwerk heeft geen directe effecten op de openbare ruimte, maar de gegevens kunnen wel worden gebruikt voor werkzaamheden in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld bij de voorbereiding en uitvoering van infrastructurele (bouw)werkzaamheden in de openbare ruimte.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Door de combinatie en samenwerking (synergie) met andere (beleids)doelen worden de kosten voor het realiseren van het meetnet van peilbuizen geminimaliseerd. In totaal zal het meetnet uit ca. 120 peilbuizen bestaan.

Dit zijn 36 bestaande peilbuizen van het meetnet van het Ggb en 44 bestaande peilbuizen van het meetnet van de grondwaterstanden (Waterwet). Om een goede geografische verdeling van de peilbuizen van het meetnet te realiseren is rekening gehouden met het plaatsen van ca. 40 nieuwe peilbuizen.

De kosten voor het uitbreiden en de jaarlijkse kosten van monitoren van het totale monitoringsnetwerk bedragen:

1. Aanleg/uitbreiden monitoringsnetwerk in 2018: € 100.000 excl. BTW.

Deze kosten komen ten laste van de reserve stedelijke vernieuwing. De BTW is compensabel.

Conform de BBV regelgeving omtrent activa met maatschappelijk nut wordt de investering van € 100.000 geactiveerd. Dit bedrag wordt in 10 jaar afgeschreven. De jaarlijkse afschrijvingen (€ 10.000) worden gedekt uit een financieringsreserve kapitaallasten. In deze financieringsreserve wordt jaarlijks € 10.000 gestort vanuit de reserve stedelijke vernieuwing (ISV)

2. Monitoring en beheer voor periode 2018-2022: ca. € 175.000,00 excl. btw (periode van 5 jaar)

Deze kosten worden voor 50% uit de reserve stedelijke vernieuwing (ISV) en voor 50% uit het budget monitoring grondwater in het product riolen afgedekt. De BTW is compensabel.

9. Aanbestedingen

De werkzaamheden (Plaatsen peilbuizen, meten grondwaterstanden, bemonsteren en het analyseren van grondwater uit de peilbuizen en de jaarlijkse rapportage van de onderzoeksresultaten) welke noodzakelijk zijn het monitoringsnetwerk zullen overeenkomstig het gemeentelijk beleid (via het raamcontract Ingenieursdiensten) worden aanbesteed.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

Voorgesteld wordt om te beslissen tot het:

1. In te stemmen met het uitbreiden/inrichten van het monitoringsnetwerk.
2. In te stemmen met het periodiek meten van de grondwaterkwantiteit en -kwaliteit en beheer van het meetnet in de periode 2018-2021.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

In 2018 zullen de nieuwe peilbuizen van het meetnet worden geplaatst. In de jaren 2018-2022 zal periodiek de grondwaterkwaliteit en grondwaterkwantiteit worden gemeten. Er zullen jaarlijkse rapportages van de resultaten worden geleverd. Na 5 jaar monitoren van het grondwater zal een evaluatie worden verricht t.a.v. de monitoringsresultaten. Op basis hiervan zal mogelijk een eventuele herijking van de monitoring worden voorgesteld. Na de evaluatie in 2023 zal het vervolg van de monitoring worden voorgelegd.